

AAR

circular 89

AMICS DE L'ART ROMÀNIC

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

genet 1990

Institut d'Estudis Catalans

—

Carme, 45-47

—

08001 Barcelona

EDITORIAL

El Col·legi de Llicenciats en Belles Arts i Professors de Dibuix ha creat un gabinet de peritació i taxació d'obres d'art. Aquesta notícia té més d'una lectura, i en conseqüència més d'una possible interpretació, fins i tot legal, en tant en quant no hi ha una legislació en la qual poder recolzar aquesta actuació, i ha de fer-se utilitzant, a tot estirar, jurisprudència.

Hi ha un buit legal, a la vegada que augmenta l'exigència d'un mercat —inversió i especulació— que, dia a dia, mou capitals més importants. Mercat en el qual el fals o el "restaurat" o l' "escola" del mestre, i la no menys complexa problemàtica de la procedència i legitimitat de la propietat provoca greus qüestions legals de compra-venda.

La majoria de les persones, fins i tot alguns estudiosos de l'art o col·leccionistes, pensen, en parlar d'aquests problemes d'autenticitat i valoració, que hom es refereix solament a obres d'art molt concretes, però la majoria d'obres amb apel·latiu d'art han assolit cotes de valor crematístic molt elevades, fet que obliga, per tot l'occident d'Europa, a denunciar l'espoliació, i així ho ha fet l'historiador de l'art i de la cultura Giulio Carlo Argan respecte al patrimoni artístic italià, com hauria de fer-se també a Catalunya. Cada vegada més hi ha problemes de procedència i autenticitat, potser no tant en les obres dels grans mestres com en les que constitueixen el conjunt de les arts menors o arts artesanies. Si ens concretem a l'art medieval, romànic i gòtic no hi ha dubte que el perill més destacat d'espoliació o falsificació no són les grans obres d'art, la majoria catalogades, sinó els treballs de "restauració" de les obres arquitectòniques i de les arts menors. No ens referim tant a les restauracions fetes aquests darrers anys sinó als possibles *retocs* fets des de fa anys i que comporten una restauració.

Hem de valorar aquesta iniciativa d'aquest col·legi professional, però creiem que cal una ampliació dels seus especialistes i del marc cronològic de la seva activitat. Com més i millor inventariat estigui el patrimoni menys possibilitats hi haurà d'espoliació, de vendes clandestines, i a la vegada de falsificació. És més, s'hauria d'inventariar sense fer una valoració de capital, com moltes vegades les institucions ho fan a fi de considerar la seva importància, no en funció de l'art, sinó del valor mercantil del patrimoni que tenen les peces de la seva custòdia.